

„Oh, pa takele besede imaš! Ali nisi bil v nedeljo pri pridigi, ko so nam gospod Šimen tako lepo pravili, kako naj se vedemo na planinah?“

„Gospod bi fantovanja za tako hudo ne imeli, ko bi bili sami fant, kakor nas jeden. — E, stara, glej jo, kam sili v grmovje!“ Kobila se vstavi in prične trgati konjsko preslico, ki raste ob vodi.

„Včeraj,“ nadaljuje Miha, „sva ogledovala z očetom tisto smreko, ki stoji za kočo. — Stari so bili kaj dobre volje, ker se nimamo čez vreme nič pritoževati, in kar sami so napeljali govor na ženitev. — V jeseni mi bodo dali čez, sami pa si bodo z materjo vred izgovorili kot in hrano. — Dolga ne bom preveč prevzel, s pošteno doto bi se dal takoj ves poplačati. — Naši zemlji ni razun farovške para daleč na okrog, živino imamo dokaj lepo, hiša in hlev sta skoro nova. Zgoraj samo letos pobeliti, junčka bomo začeli pitati, le mlade nam še manjka. — Kaj rečeš, kam bi šli po njo?“

Nisem se mogel več vzdržati in zavpil sem:

„H Kosmaču po Jero!“

„Marija z Lušarij, Bokalov študent!“

„Ti preklicani skric!“

F. G.

Eugen Onegin.

Med najslavnejša dela velikega ruskega pesnika Puškina moramo šteti njegov roman v verzih „Eugen Onegin“, katerega je napisal 1823—1831. Postal je med Rusi najpopularnejše delo.

Ta roman je služil v podlago libretu isto tako v Rusiji popularne opere Čajkovskega. A ne samo v Rusiji, temveč tudi drugod (n. pr. v Lipsiji, na Dunaju, v Pragi, v Zagrebu) si je stekla ta opera najlaskavejše priznanje.

Prav je torej, da se i Slovenci spoznajo s tem veljavnim ruskim delom. Saj je delo slovanskega duha, ki nam je, itak preveč potujčenim, dvakrat dobro došlo.

Puškin je v Oneginu in v Leuskem, v Tatjani in Olgi stvaril nasprotna si moška, oziroma ženska bitja; z izredno ljubavjo pa je načrtal pesnik Tatjano v najlepših žarkih svoje poezije.

Libreto pridržal je po možnosti dejanje in duh Puškinovega dela, da celo besede in verze, ako in kjer je to bilo mogoče. Seveda je bilo treba mnogo krajšav in nekoliko prememb, da se je mogel epos uporabiti v dramatično obliko. „Lirične scene“ se skromno nazivlje ta tekst, pri katerem ne smemo pozabiti, da je bil pisan za občinstvo, kateremu je bilo Puškinovo delo dobro znano. Tujca torej sem ter tje kaj moti, kar Rusom ni delalo niti najmanjše težkoče.

Prva „slika“ prvega dejanja nas seznani z rod-bino Larinovo in s pojavom ljubezni Tatjanine do Onegina; druga slika donese nam grandiozno sceno,

kako Tatjana piše Oneginu ljubavno pismo. Tretja slika donese izpoved Oneginovo, ki je ob jednom zavrnitev Tatjane.

Drugo dejanje nam kaže domači ples v hiši Larina, kjer pride do prepira med Oneginom in Leuskim ter do poziva na dvoboj. Ta se nam prikazuje v drugi sliki tega dejanja, po sloviti ariji Leuskega, na pozorišču in skonča s smrtjo Leuskega.

Tretje dejanje nas vede na ples pri knezu Greminu, kateremu se je Tatjana udala. Onegin se vrne v domovino in pride na ta ples. Tu se mu porodi na novo ljubezen do Tatjane, ki se nam razodeva v veliki sceni v drugi sliki tega akta. Vendar zmaga v Tatjani dolžnost in ona zavrne Onegina.

Dasi so te „slike“ med seboj v zelo rahli zvezi, vendar so jako srečno izbrane in združene.

Libreto si je zložil glasbenik sam; ne čudimo se torej, da je za glasbo zelo pripravno in efektno izvršen.

Peter Iljič Čajkovski se je porodil 1840 na Uralu, v mestecu Votkinskem, kjer je bil oče rudarski načelnik; pozneje je postal vodja tehnološkega zavoda v Petrogradu in tu je Peter slušal pravoslovne nauke. A ljubezen do glasbe ga je napotila, da je ustopil v konservatorij, katerega je bil ustanovil A. Rubinstein. Postal je profesor glasbe na konservatoriju v Moskvi, a 1879 odložil to službo in se povsem posvetil glasbi in skladateljstvu. Umrl je 6. novembra 1893 v Petrogradu za kolero.

Mnoga orkestralna dela Čajkovskega se proizvajajo pri koncertih pri nas in v Nemčiji; od mnogih njegovih oper (Vojvoda — Opričnik — Vakula — E. Onegin — Devica Orleanska — Mazepa — Snegulčica) se je razširil Onegin tudi izven Rusije.

E. Onegin se je 1884 uprizoril v Petrogradu z največjim uspehom. Skladatelj jo je zložil 1877, a znana in priljubljena je bila po koncertih. Carju se je tako dopadala ta glasba, da je ukazal, naj se delo uprizori v carski operi. In res je glasba tako melodijska, instrumentacija tako graciozna, da se takoj priljubi slušalcu.

A tudi gledalca visoko zadovolji bogata scenarija. Krasne ruske narodne noše, veliki plesni sceni sta zlasti — na velikih odrih — prava paša očem.

Na Dunaju si je ta opera, krasno uprizorjena in proizvedena od najboljših pevcev, stekla najsijajnejši uspeh. — Slovanom neprijazno politično obzorje je pozročilo, da se je zadnje leto zanemarila, v žalost vseh ljubiteljev istinite umetnosti. Z.

— Osebne vesti. Deželnosodni nadsvetnik v Gradcu gospod Anton vitez Karnitschnig je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na Dunaju; nadsvetnik v

Gradcu gospod dr. Josip vitez Scheuchenstuel pa podpredsednikom višje sodnije istotam.

— **Nova izdaja Prešernovih pesmij** je ravnokar izšla v založbi L. Schwentnerja, knjigotržca v Ljubljani. Novo izdajo je uredil A. Aškerc. Poleg Prešernovih pesmij obsega knjiga tudi pesnikov življenjepis in estetično oceno njegovih umotvorov.

— **Samostojna župnija** je postala dosedanja kapelanijska Slap pri Vipavi.

— **Okrajni cestni odbor radovljiški** je sklenil oster protest proti obstrukciji katoliških poslancev v deželni zbor.

— **Tiskovna pravda.** Državni poslanec dr. Ferjančič toži „Slovenca“ zaradi žaljenja na časti. Stvar pride že v prihodnjem zasedanju porotnega sodišča na vrsto.

— **»Gospodarska zveza«.** Ustanovitelj in dosednji načelnik „Gospodarske zveze“ gosp. dr. Ivan Šusteršič je odstopil. Ta odstop je v zvezi s premembo, ki se zgodi pri „Gospodarski zvezi“ na zahtevanje ministrstva. Le pod pogojem, če se izvrše gotove bistvene premembe pri Zvezi, je ministrstvo dovolilo svojo podporo.

— **Planinske vesti.** „Orožnovo koč“ na Črni prsti v Bohinju bodo razširili, na Lisci pa je napravilo „Slovensko planinsko društvo“ novo koč, ki se otvori meseca avgusta.

— **Delo v Bohinjskem predoru** dobro napreduje in je geološka formacija še vedno prav ugodna in od začetka sem malo izpremenjena. Na bohinjski strani so že precej nad 1 km, na goriški pa čez 600 m daleč v zemlji. Toplota v rovinah je normalna, ker niso plasti nad njimi zelo visoke in se pridno prezračuje. Upa se, da bode torej proga Jesenice-Gorica-Trst do določenega časa, t. j. do 1. oktobra 1905. l. gotova in se ta dan izroči že prometu.

— **Na premog bodo raziskovali plasti** v Bohinjski Bistrici, in sicer z ročnim vrtanjem v globočino 200 m. Geološka mnenja so sicer različna, želeli pa bi bilo dobrega vspeha.

— **Vipavska železnica** se dogradi do 31. avgusta in se 15. septembra na njej otvori promet.

— **V Šmarju pri Jelšah** bo v nedeljo 3. avgusta velik ljudski shod, na katerem bo govoril tudi dvorni svetnik dr. Ploj.

— **Novo vrsto šolskih tabel** je izumil slovenski mizar Anton Bec na Bregu pri Celju.

— **V Spodnji Polskavi** na Štajerskem so pri občinskih volitvah 22. m. m. Slovenci propadli in imajo v novem občinskem odboru Nemci večino.

— **Celjski župan** gosp. Stieger, ki je deset let županoval v Celju, je odstopil.

— **Suspendiran odvetnik.** Graška odvetniška zbornica je celjskega odvetnika dr. Stepischnegga, tasta razupitega Wolfa, suspendirala za eno leto.

— **»Učiteljski dom«** v Celovcu. Za vsprejem v „Učiteljski dom“ se je oglasilo 25 prosilcev. Odbor jih je vsprejel 7, ki se bodo dali na dobra zasebna stanovanja, dokler društvo ne more sezidati svojega doma, kar se bo najprej ko mogoče pričelo. Sprejetih gojencev je 5 Korošcev in 2 iz Štajerske.

— **Ljudsko štetje v Trstu.** Gospodje na tržaškem magistratu so se zopet izkazali prave mojstre. Dolgo časa niso prišli na dan z zaključkom ljudskega štetja. Vse je bilo rado vedno, koliko Slovencev utaje. In res — prekosili so sami sebe. V mestu in v celi okolici so našli vsega skupaj — 26 000 Slovencev. To je škandal prve vrste.

— **Čedni ljudje.** O tržaških komoristih se izvedo vsak dan lepše stvari. Tako je sedaj razkril „Sole“, da je državni poslanec Leop Mauroner lastnik treh hiš, kjer so nastanjeni gotovi „instituti“, deželni poslanec dr. Venezian pa je njegov administrator.

— **Kavarniški uslužbenci v Trstu** štrajkajo že ves teden. Zahtevajo zvišanje dohodkov. Od februarja sem so v Trstu štrajki na dnevnem redu.

— **Osmi shod avstrijskih ognjegascev** bo prve dni meseca septembra v Solnogradu.

— **Kaplana so ubili.** Minoli teden so v Makolah na Štajerskem kmetski fantje ubili ondotnega kapelana Antona Mikliča.

— **Ponesrečen samomor.** Mizarski pomočnik Janez Voršič v Mariboru, je te dni skočil v Dravo z namenom, da se usmrti, a voda ga je streznila tako, da je hitro priplaval k bregu.

— **Grozna nesreča.** Dne 12. m. m. opoldne je padel 14letni Ivan Šiberle, pastir v Plešerki, občina Hodiše na Koroškem z visokega javorja 4 metre globoko na spodaj stoječi plot. Kol mu je predril prsi, da je bil takoj mrtev. Šiberle je bil pristojen v Kranj.

— **Utonil** je v soboto popoldne pri kopanju v Pivki neki vojak 27 pešpolka, kralj Belgijcev, ki je sedaj na vajah v Postojni.

— **Samomor.** V nedeljo se je v Ljubljani zastrupila gospa T. Kompare. Pripeljala se je s svojim soprogom stariše obiskat. Ko je bila v sobi, je rekla soprogu, da naj gre iskat solnčnik, ki ga je pozabila v vozu. Mož jo je res ubogal, a ko je prišel nazaj, je ležala gospa v sobi nezavestna. Popila je strup in vsled tega umrla. Pri sebi je imela tudi nabasan revolver.

— **Veliko poneverjenje.** Minoli teden je nenadoma izginil sodni oficial in jetnišničar na Žabjeku Vinko Šorn. Splošno se je mislilo, da je v hipu duševne zmedenosti zapustil svojo službo, da se pa že zopet vrne. Tako so sodili tudi Šornovi predpostavljenci, ki so bili sploh mnenja, da je Šorn vsled smrti svoje žene postal melanholičen, in sicer tako, da je včasih napravil utis, kakor da ni več zdrave pameti. Sedaj seveda se ve, da je bila ta melanholija — le strah. Šorn se je bal da pridejo na dan njegova poneverjenja. Samo če bi bil avanziral, bi bil mogel prikriti storjene nerednosti. Pred kratkim je izvedel, da ni avanziral, da je postal oskrbnik drug uradnik in v tem trenutku je bilo tudi gotovo, da se poneverjenja razkrijejo, čim nastopi novi oskrbnik svojo službo. Šorn je pobegnil. Kakor rečeno tudi njegovi predpostavljenci niso slutili nič zlega, dokler ni revizija dognala, da je Šorn poneveril okrog 11.000 kron uradnega denarja. Šorn se zdaj policijsko zasleduje.

— **Nesreča.** V ponedeljek se je ubil pod Šambijami pri Trnovem trgovcu z lesom, znan z imenom „Črni Jože“ iz Rupe. Splašili so se mu konji, padel je raz voz in se ubil.

— **Umor v Pazinu.** V noči od 21. na 22. m. m. je sedel lovski čuvaj Ivan Uljanić v neki žganjarni v Pazinu. O polnoči je prišel v tisto žganjarno črevljar Ivan Ferenčič, popil čašo žganja, potem pa sunil Uljanića trikrat z nožem tako, da je mož na mestu umrl. Ferenčič je umoril Uljanića, ker je ta pred nekaj dnevi morilčevega očeta pretepel. Morilec je zbežal, a dobili so ga čez nekaj dni v Žminju.

— **Veliki Dunaj.** Dunajski občinski zastop je nedavno sklenil, da se 12 občin na levem bregu Donave združi z Dunajem. Te dni je nižjeavstrijski deželni zbor razpravljal o tem vprašanju. Vlada je po svojem zastopniku izjavila, da iz gospodarskih ozirov ne more pritrditi načrtu. Država bi imela samo za policijo do 400.000 več stroškov. Glavni pomislek pa je, da Donava na tem kraju ni pravilno uravnana in bode morda treba odpreti Donavi zopet staro strugo. Vlada se načeloma ne upira združenju dotičnih občin z Dunajem najmanj pa občine Florisdorf, le meje je treba prej natančno določiti. Liberalni govorniki so proti združenju. Konečno je večina

vsprejela predlog, naj deželni odbor v dogovoru z vlado prouči vse vprašanje o tem in svoječasno poroča.

— **Mehmed-Beg Kapetanović.** V Sarajevu je umrl od kapi zadet mnogoletni župan Mehmed-Beg Kapetanović. Po okupaciji Bosne mu je poverila avstrijska vlada organizacijo občinskih uradov. Za svoje zasluge je postal vladni svetnik, ter dobil komturni križ Franc-Jozefovega reda ter red železne krone prve vrste. Njegova rodbina je najstarejša in najbogatejša v deželi. Deloval je tudi literarno.

— **Petelina s štirimi nogami** imajo v Egghass Radoč na Ogrskem. Star je tri mesece in stopa po dveh nogah, ostali dve nogi, ki sta krajši, vlačijo za seboj.

— **Hrvatska tvornica razglednic.** Kako znameniti trgovinski predmet so razglednice, svedoči najbolje to, da je na Hrvatskem trdka, ki je v zadnjih 10 mesecih naredila nad 4.000.000 razglednic, od katerih se je en četrt razprodalo na Hrvatskem, ostale pa so romale na Dunaj, London in Pariz. Mesečno pride na Hrvatsko in Slavonijo 3 do 4 milijone razglednic, ki reprezentirajo vrednost do 60.000 kron.

— **Smrten bučelin pik.** Iz Gmundena se poroča, da je grofico Karolino Belcredi, hčer ekselence grofa Riharda Belcredi, pičila bučela v prst. Prst je kmalu nato začel otekati in pokazala so se znamenja krvnega ostrupljenja. Le hitro poklicani zdravnik preprečil je vsako daljno nevarnost.

— **Ponarejene znamke.** V bolgarskem mestu Sofija so prišli na sled velikanski slepariji. Dobili so namreč trdiko, ki je kar v velikem ponarejala pismene znamke in jih po svojih agentih razpečavala po deželi. Vso goljufijo je vodil poseben konzorcij, čegar glava je bil stotnik Bukovski, ki je trdiko tudi preskrbel s potrebnimi stroji. Znamke so bile tako fino ponarejene, da se ne dajo ločiti od pravih.

— **Nov prerok!** V Advorcu v Slavoniji je vstal nov, 19 let star „prerok“, ki pripoveduje, da ga je angelj zbudil iz spanja in ga peljal v cerkev v Bresin, kjer je dobil kolajno z napisom: „Zadnje potovanje Jezusa“. Ko ga je njegova mati v cerkvi v Požegi ravno zbranemu ljudstvu pokazala, je kar naenkrat izpred oči ljudstva — izginil. Ljudstvo zdaj pričakuje, kdaj da pride obljubljeni prerok.

— **Strašen zločin blazne ženske.** Iz Szoke pri Temšvaru poročajo: 45letna vdova Valerija Muntyana, pridna kmetica, je te dni dopoludne zblaznela. Vzela je sekiro, šla v sobo, kjer sta se igrala 4letna hčerka Ana in 7letni sin Pavel, ter oba pobila. Potem je poleg trupel pokleknila in glasno molila. Še le pozno zvečer se je zapazila nesreča. Sosedje so našli vso sobo v krvi, otroka s preklanimi glavami in pri njima na glas molečo žensko. Le s silo so jo odstranili. Brat morilke je uradnik v Pančevu. Blaznico so odvedli v bolnišnico za umobolne.

— **Poštena delitev.** Da se dobi na svetu še sočutnih in poštenih ljudij, ki ne izpodkupujejo eden drugemu obstanka z umazano konkurenco, kaže sledeči slučaj iz Kuncendorfa v okraju Sagan. Ondi sta se oba gostilničarja dogovorila, da se bosta vrstila. Eno leto izvršuje prvi gostilničar svoj obrt, drugo leto drugi, ki je med tem časom zaprl svojo gostilno.

— **Ogromen krof.** Iz Steyerja javljajo: Nedavno so tu operirali 64letnega Antona Fischlauerja, ki je imel ogromen krof v obsegu 124 metrov. Fischlauer se je dal že enkrat operirati, toda operacija ni imela nikakega uspeha. Sedaj se je pa vse dobro izvršilo; otekline, katero so bolniku odrezali, ne tehta nič manj kakor 27 kilogramov. Fischlauer se popolnoma dobro počuti.

— **Mladi odlikovanec** je sin nadvojvode Friderika. Deček je star še le pet let. Odlikovan je od perzijskega šaha s častno svetinjo za hrabrost. Ko je namreč perzijski šah bival v Karlovi Varih, seznanil se je z nadvojvodovim sinom Albrihtom ter bil z njim mnogo skupaj. Šahu se je dopadlo, da se deček ni bal streljanja, ne konj in je pri vsaki priliki

pokazal svojo hrabrost. Sklenil je okrasiti ga s častno svetinjo, kar je tudi storil.

— **Angleži in Buri.** Dne 19. m. m. se je vršil v mestu Žižkovu krvav tepež med Angleži in Buri. Ondotni šolarji so se namreč razdelili v dva sovražna taborja, ki sta se do krvavega spoprijela. Polena in kamenje je padalo na vse strani, da je kmalu kri porudečila zemljo. Ker se je boj poostiril do skrajnosti, bila je hitro poklicana policaja, pred katero so se Buri in Angleži složno spustili v beg.

— **Iz prirode računske knjige.** Naša zemlja prehodi v svojem jedenkratnem diru okoli solca 934 milijonov kilometrov, toliko kilometrov pota, bi se reklo, stori človek z zemljo vred v jednom letu. Starček, ki je romal z zemljo skupno 100 let skozi večnost, je premeril torej blizu jeden bilijon kilometrov zemskega pota. Človeško srce napravi na leto nekaj čez 36 milijonov udarcev. V vsaki minuti umrje in se obrodi v naši krvi 175 milijonov krvnih zrncev. — Naše telo ima čez 2 milijona potnih luknic v koži ali žlezic; naše truplo ima nadalje čez 200 različnih kosti razne velikosti in oblike in pa čez 500 mišic, kojih vsaka se hrani v krvi in stoji pod vodstvom živčevja.

— **Zmaga proti malariji.** V okolici Rima, zlasti v pokrajini Ostia, divja leto in dan znana huda mrzlica malarija. Vsi poskusi, da bi to strašno bolezen zatrli, so bili zaman, in prebivalstvo tega kraja je bilo tako obupano, da se je trumoma izseljevalo in je vsled tega malo ne izginil ondi človeški sled. Zdravniki so si ubijali glave, ali bi ne bilo mogoče najti kako sredstvo, da se ta grozna mrzlica vsaj prepreči. To bolezen namreč zanašajo strupeni moskiti, katerih je polno v teh krajih; kogar je piknil ta moskit, oboleva je na malariji. Konečno se je pa posrečilo profesorju Grassiju v Rimu najti neko sredstvo. To sredstvo obstoji namreč iz neke zmesi solnokislega kinina in citronokislega železa, arzenikove kisline in grenkosolnega ekstrakta. Iz te zmesi je Grassi naredil pilule, katerih more vzeti odraščeni po šest na dan. In glej, to pomaga! Izmed 120 delavcev je 60 uživalo pilule 60 ne, a prvih se malarija ni prijela, dočim je onih 60 obolelo takoj na piku enega moskita.

— **Turški sultan in gledališče.** Turški sultan zelo ljubi gledališke predstave, tem bolj, ker mej istimi nekoliko pozabi vednega strahu, v katerem živi pred izdajalci in zalezovalci, ki mu, kakor si domišljuje, strežejo po življenji. Sultanovo privatno gledališče v Carigradu je ne velika stavba, ter predeljena v dva oddelka, v enem se predstavljajo turške igre, v drugem evropskem pa so opere in sploh stvari, ki niso zrastle na turških tleh. Umetniki in predstavljalci znešeni so iz vseh delov sveta, toda večinoma so samo možki igralci ter tudi ženske uloge igrajo navadno možki. Sultan je izdal postavo, da vsak gledališki umetnik kakoršne koli stroke, ki pride v Carigrad, mora vsaj enkrat nastopiti na deskah sultanovega gledališča. Glasovitim umetnikom podeli sultan navadno kako odlikovanje, a umetnicam pokloni kako dragoceno darilo. Vzlic temu se tuji umetniki le neradi uklanjajo tej postavi sultanovi, ker oni so vajeni visokih svetlih prostorov, polnih občinstva, v sultanovem gledališču pa je tesno in vse na pol zračno uprav kakor kaka boljša ječa. Tudi gledalce, ki smejo prisostvovati predstavam sultanovega gledališča, bi skoro na prstih obeh rok lahko seštel, kajti razun največjih sultanovih zaupnikov nima vstopa vanj nikdo. Navadno prisostvuje kak princ, kaka princezinja s svojo spremljevalko ter k večjemu kak minister, ako je slučajno v milosti pri sultanu. Sultan sam pa sedi daleč v ozadi, kjer gleda skozi gosto omrežje na oder, a njega nikdo ne vidi. Kadar pade zastor, tedaj pride k umetniku eden ali drugi sultanovih komornikov, da mu v njegovem imenu izreče priznanje v par navadnih frazah. Strogo je zabranjeno tudi časopisom, da kaj poročajo o predstavah v Jildiz-palači, tako se namreč imenuje gledališče. Sploh se po

zapovedi sultanovi o njegovih zabavah in delih ne sme ničesar objavljati. Sultan je ljubitelj glasbe toda za klasično glasbo nima prav nikakega razuma. V svoji mladosti se je učil na glasovirju, a sedaj se ne bavi z njim, pusti se rajše zabavati od drugih.

— **Dvoboj med dvema 14letnima dečkoma.** Te dni se je vršil v mestu Erfurtu na Nemškem pravcati dvoboj med dvema 14letnima smrkovcema. Eden izmed teh dečkov je dobil težko smrtno nevarno rano v prsa!

— **Iz svetovnega mesta.** Iz Berolina se poroča, da so ondi prišli na sled pravcati roparski druhalci. Svoje domovanje je imela v nekem zapuščenem zidovju v berolinski okolici, v kateri se je zadnji čas opetovano na najprezrednejši način kradlo, ne da bi se moglo priti dotičnim tatovom na sled. Nekega dne so pa opazili proti večeru tropo sumljivih ljudij, ki je kar naenkrat brez sledu izginila. Ko je policija na tistem mestu preiskala, prišli so do vrat, ki so peljala s pomočjo železnih lestev do roparske luknje, ki je bila zelo čudno opravljena. Tičkov ni bilo več v luknji, pač pa so našli mnogo praznih steklenic in drugih ukradenih stvari.

— **Moderni telovniki.** Neki trgovec v Charleville na Francoskem je iznašel posebne vrste telovnike, skozi katere ne prodere nobena krogla in nobeno orožje. Kdor nosi tak telovnik, ta je varen pred vsakim napadom. Iznajditelj imenuje te telovnike „najvažnejšo in najkoristnejšo iznajdbo tega stoletja“ in ga priporoča v svojem prospektu pred vsem za potnike, trgovce, poslance, policaje, žurnaliste, kralje in cesarje! Telovniki stanejo samo 40 kron, se delajo po telesni meri v vseh dolžinah in širinah in se pošiljajo na dom „poštne prosto“. Trgovec da telovnik tudi na poskušnjo. Kdor hoče kupiti, sme popreje telovnik obleči in za poskušnjo nase streljati! Ako se telovnik ne obnese, vzame nazaj in ga zamenja.

— **Polkovnik Grimm.** Polkovnik Grimm, ki je bil, kakor znano, zaradi vohunstva obsojen na dvanajst let posilnega dela v Sibiriji, je bil te dni odpeljan tje. Bil je uklenjen ter privezan k nekemu drugemu navadnemu hudodelcu, ki so ga peljali v Sibirijo.

— **Parniška katastrofa v Hamburgu.** Kakor se nam podrobneje poroča, ponesrečeni parnik „Primus“ ni bil prekmorsko vozeč, marveč le lokalni izletniški parnik in da se je nesreča predminola soboto na večer pripetila, kaže baje, da so bili ponesrečeni večinoma židje, ki so s tem praznovali svoj sobotni praznik. Kraj nesreče leži na potu od Kuxhavena do Hamburga — torej še v kanalu Labe in sicer leži Blankenese na levem bregu, na strani Kuxhavena, Nienstedten pa na iztoku severnega Labinega rokava blizu Altona. Nesreča je nastala takole: Prevladni parnik „Hansa“, ki je last Hamburg-Ameriške Linije, zadel je izletniški parnik „Primus“, vračajoči se z izletniki v Hamburg, in ki je pri Blankenese napačno manevriral, oziroma prezgodaj zavil iz južnega vodnega tira na severni tir, — v prostor, kjer so stroji. — Parnik „Hansa“ je poskusil najprvo „Primusa“ z odrinjenjem spraviti do suhega, a naletel je sam na tla. „Primusa“ je odnesla voda kakih 150 m od „Hanse“, kjer se je potopil. S pomočjo lestev in vrvi „Hanse“ rešilo se je takoj kakih 50 oseb, kakih 70 oseb zasedlo je „Hansine“ rešilne čolne, ki so bili takoj na vodo spuščeni, nekaj oseb je plavalo na obrežje, nekaj se jih je pa tudi rešilo na parnika „Delphin“ in „Harmonia“, ki sta slučajno priplula mimo, kakor tudi v druge čolne, ki so na grozoviti parnikov pisk „Hanse“ prihiteli od bregov. „Primus“ sam je imel le en rešilen čoln in le za kakih 15 oseb seboj. Posledice kolizije so bile toliko groznejše, ker se je kotel parnika „Primus“ takoj razpočil, ter je bil parnik v teku nekaj sekund poln vode. Število ponesrečencev se je mnogo zmanjšalo, ker se je mnogo izletnikov še našlo; izmed 195 izletnikov so doslej našli 8 mrtvih in le kakih 14 oseb se še pogreša.

— **Edisonov akumulator.** Edison javlja v nekem severoamerikanskem listu, da dela sedaj poskuse z nekim akumulatorjem, ki bode v bodočnosti prouzročil velikanski prevrat. Štirje večji poskusi so se mu dobro obnesli. Sedaj poskuša še, ako more akumulator sprejeti elektriko, ki bi zadostovala za 5000 angleških milj.

— **Sramežljiva dama.** V morski kopeli Yormuth se je pritožila neka postarana devica pri mestnem poglavarstvu, da se neki gospod redno vsako jutro uprav pod njenimi okni koplje. Poglavarstvo je na to zaprosilo mladega gospoda, naj se koplje nekaj kilometrov dalje, da se stara devica ne bo imela več vzroka sramovati in pohujševati. Dotičnik je ubogal toda stara devica se zopet pritoži: „Gospod si je sicer res izbral oddaljenejšo kopališče, toda morem ga še vedno videti z daljnogledom“. Nato pa je poglavarstvo gospodično poučilo, naj zre s svojim daljnogledom na nebo, pa ne bo videla kopajočega gospoda.

— **Zrakoplov »Melin«.** Stanley Spencer, po rodu Anglež, je pred kratkim poskušal svoj zrakoplov „Melin“. Dotični poskusi so se mu radi ugodnega vetra prav dobro obnesli. Obakrat se je dvignil v zrak pri znani londonski kristalni palači. Zrakoplov se je dvigal, in padel brez vsakih težkoč in je vsem zahtevam izumitelja ustregel.

— **Nove vrste slamnike** upeljali so letošnje poletje v Ameriki. Zovejo se panama slamniki in so napravljeni iz neke vrste perja, ki raste na Columbiji. Pravi pristni panama slamnik stane od 1000—2000 kron, ponarejeni pa seveda več kot polovico manj. Da so te vrste slamniki tako dragi, povzročuje delo, katero traja včasih cel mesec, da se splete pristni panama slamnik, kateri mora imeti prožnost in mehkoto, da se ga potegne lahko skozi prstan. Ponarejeni pa se razlikujejo ravno v tem, da ne posedujejo one prožnosti, temuč se dajo zviti samo toliko, da se jih lahko brez škode stlači v žep. Da si „pristne“ napravijo samo bogataši, to vedo tudi ondodni časnikarji, ki vestno zasledujejo in poročajo svojim čitateljem o ceni slamnika tega ali onega ameriškega velikaša.

— **Jedilnice v tramvaju** napravijo si v kratkem v Ameriki. Američan namreč jako štedi s svojim časom. Med potjo, ko se pelja v svojo trgovino ali delavnico, čita in puši, sedaj pa so si zmislili, da bi zajutrkovali tudi lahko med vožnjo, da bi ne bilo treba časa muditi zastoj. Na gotovih postajah bo tramvaj naložil zajutrek ali kosilo, ter kedor bode želel, jedel bode mej potjo.

— **Največji kresovi.** Vsa večja angleška mesta so pripravila kresove, ki bi se zažgali na dan kronanja angleškega kralja. Te dni so pa dotične kresove zažgali na čast ravnokar ozdravljenemu kralju Edvardu. Tako so v mestu Ulverston zažgali kres, ki ni meril nič manj kakor 65 čevljev na dolgost in ki je obsegal 4000 centov lesa. Še večji je bil oni kres pri Kodnoju, ki je sestojal iz 2500 bukovih tramov, 2060 centov drugega lesa, 200 centov vejevja in 440 centov olja in smole. Mesto Withehaven je dalo narediti celo 120 čevljev visok stolp, čegar temelj je meril 155 čevljev. Stolp je bil iz bičevja spleten in je bil napolnjen s 16.000 centi lesa, ki so namočili s 1000 galonami petroleja in z ravno toliko smole. Na dano znamenje se je ta stolp zažgal s pomočjo električne baterije.

— **Z avtomobilom iz Pariza v Kijev.** Ta teden je prišel v Lvov znani knez Galicin s svojim avtomobilom, s katerim misli narediti pot iz Pariza v Kijev. Po majhni reputaciji se je odpeljal proti ruskemu mestu Kijevu.

— **Mir v južni Afriki.** Angleško časopisje je poročalo, da so se udali Buri z veseljem ter da so radi odložili orožje, ker so bili vojne zelo naveličani. Iz Durbana pa poročajo, da Buri v Merebank dolgo niso verjeli, da je mir sklenjen, ko pa se je vest potrdila, so bili hudo razočarani in žalostni, da so bile vse žrtve zaman. Angleški listi so trdili, da je bil

Schalk Burger v vseh koncentracijskih taboriščih sprejet z navdušenjem; resnica pa je, da ga je morala ščititi policija, sicer bi ga bili Buri pobili. Burske žene so ga psovale, klele, mu grozile s palicami ter ga zapodile. Tudi v raznih taborih Burov so se primerili prizori, o katerih so morali angleški listi molčati. Gotovo je, da je mnogo Burov danes z mirom nezadovoljnih.

— **Dvojno uporabljanje poštne dopisnice.** Marsikdo, ko se poslužuje dopisnice, bi želel, da ista obseza še enkrat toliko prostora, da bi se dalo še to in ono napisati. Temu zadovoljiti ni tako težko, ako se ima na razpolago dve barvi črnila. Recimo na primer, dopisnica se napiše vprvo z rudečim čnilom, ko se ta posuši, vzeti je zeleno ali kakoršno koli barve čnilo in z istim piše se zopet po celi dopisnici brez ozira na prejšnjo pisavo. Iz tega nastane na prvi pogled vse skupaj mešanica črk, katera bi se pravilno le težko čitale. S pomočjo stekla pa enake barve kakor sta črnila, da se pišava prav dobro ločiti. Skozi rudeče namreč videli bomo samo one črke, ki niso bile z rudečim čnilom pisane in ko smo prečitali iste, vzamemo steklo v barvi druge pisave in skozi isto bomo videli samo črke, ki so rudeče. Vsaktera barva stekla zakrije namreč črke, ki so pisane z isto barvo.

— **Zgodovina dežnika.** Sredi 17. stoletja je prišel neki podjeten trgovec na idejo, posojevati vseučiliščnikom v Oksfordu sedanjim dežnikom nekoliko podobne priprave. S tem jim je hotel pripomoči, da so lahko hodili poslušat predavanja tudi pri največji plohi. Začetkom so se smejali dežnikom, a ker so jih nosili samo študentje, so jim še odpustili. Dolgo časa se ni nobeden drugi pokazal na cesti z dežnikom, dokler ni neki Hanway prvi prišel na cesto z njim. — Hanway je bil dalje časa v Kini in je videl, da se ondi rabi dežnik ne le proti dežju, ampak tudi proti solnčnim žarkom. A komaj se je prikazal na cesti, takoj ga je obsula velika množica, ki je začela delati na njegov račun razne neslane dovtipe. Imenovali so ga „prismojenega“. A izkušeni Hanway se ni brigal za predsodke svojega časa in je dosledno nosil dežnik, četudi je bilo lepo vreme. Ko so se ljudje naveličali delati dovtipe, pričeli so premišljevati, da ima vendar ubogi Hanway prav, in začeli so nositi dežnike. Tako je Hanway prodril s svojim dežnikom. Hanway je nosil dežnik vsak dan do svoje smrti. Iz Angleškega se je dežnik razširil tudi na kontinent.

Loterijske srečke.

V Lincu dne 26. julija t. l.: 62, 3, 84, 34, 70.

V Trstu dne 26. julija t. l.: 26, 44, 59, 64, 69.

V Pragi dne 30. julija t. l.: 58, 39, 83, 79, 36

Tržne cene.

V Ljubljani dne 1. avgusta 1902. Pšenica K 10 — h, rž K 7 — h, ječmen K 7 — h, oves K 8 — h, ajda K 6 50 h, proso K 6 — h, turšica K 6 30 h, leča K 12 — h, fižol K 7 — h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Vizitnice

priporoča

J. Blasnik-ova tiskarna v Ljubljani.

Odgovorni urednik Rajko Pirkovič. — Tisk in založba J. Blasnikovi nasledniki.

Preobleke. Popravila.

Najnižje cene.

L. Mikusch, tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

17

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Da se zamore ceni bazarski ali tržni robi v okom priti, me je ena največjih švicarskih tovarn za ure pooblastila tako dolgo, da je kaj zaloge, kot reklamo, žepne ure prav fino izdelane skoraj **zastonj** prodajati. (11—15)

K vsaki uri se dobi usnjati tok in novoizumljeno pomanjšalno zrcalo **zastonj**.

K vsaki uri se dobi usnjati tok in novoizumljeno pomanjšalno zrcalo **zastonj**.

gld. 2:10

nikelnasta anker-remont. žepna ura s posrebernjeno francosko verižico in tokom.

gld. 4:20

prava srebrna remont. ura s posrebrnjeno amor. žepno verižico in tokom.

gld. 4:70

prava srebrna remont. ura za dame s posrebrnjeno angleško verižico in tokom.

gld. 11:—

prava 14karat zlata remont. žepna ura v lepi baržunasti škatulji in elegantno verižico.

➡ Za vsako uro se jamči 3 leta. ⬅

Nepovoljne se zamenja ali denar nazaj pošlje, torej brez rizike. — Tem enaka naznanila so ponarejena. — Pošilja se proti gotovini ali po povzetju.

E. Holzer

tovarniška zaloga ur in zlatnine na debelo.

Založnik avstrijske c. kr. uradniške zveze itd.

Krakov, Stradom 18.

Avstrijsko.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko.

Agentje se sprejmejo.